



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ СТІЙКОГО (ЗБАЛАНСОВАНОГО) РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»



Компонента освітньої програми – *обов'язкова (4 кредити)*

Освітньо-професійна програма	Регіональний розвиток та просторове планування
Спеціальність	С6 Географія та регіональні студії
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика та інформація
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Пасічник Микола Дмитрович, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України та регіоналістики https://moodle.chnu.edu.ua/user/profile.php?id=363
Контактний тел.	+380500569408
E-mail:	m.pasichnyk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5897
Консультації	Проведення он-лайн консультації за посиланням - https://meet.google.com/tth-sfer-xva?hs=122&authuser=2 Онлайн-консультації: щоп'ятниці на 12.30 Очні консультації: за попередньою домовленістю.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Основи стійкого (збалансованого) розвитку України» – дисципліна, яка вивчається при підготовці бакалаврів з галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформація.

Мета навчальної дисципліни: полягає у вивченні основ комплексного географічного аналізу процесів стійкого (збалансованого) розвитку території; науково методичних основ інтеграції трьох складових стійкого (збалансованого) розвитку: економічного зростання, соціального розвитку, охорони та збереження навколишнього середовища.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ СТІЙКОГО (ЗБАЛАНСОВАНОГО) РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ. ОСНОВНІ СКЛАДОВІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕХОДУ ДО СТІЙКОГО РОЗВИТКУ	
Тема 1	Вступ. Передумови формування засад сталого (збалансованого) розвитку
Тема 2	Роль ООН у визначенні засад стійкого (збалансованого) розвитку
Тема 2	Поняття системи і розвитку
Тема 4	Формування системи «суспільство-природа»
Тема 5.	Економічне зростання і стійкий (збалансований) розвиток
Тема 6.	Екологічні проблеми у контексті сталого розвитку
МОДУЛЬ 2. НАЦІОНАЛЬНИЙ ШЛЯХ ДО СТІЙКОГО (ЗБАЛАНСОВАНОГО) РОЗВИТКУ	
Тема 7	Науковий та освітній виміри сталого розвитку суспільства

Тема 8	Україна в контексті переходу на засади сталого розвитку
Тема 9.	Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку
Тема 10.	Доступність та справедливість використання ресурсів стійкого (збалансованого) людського розвитку в Україні
Тема 11.	Стратегічне планування сталого місцевого розвитку

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Основи стійкого (збалансованого) розвитку України» застосовуються такі основні форми навчання: лекційні заняття, практичні роботи та самостійна робота студентів. Лекції забезпечують теоретичну базу, практичні заняття сприяють формуванню прикладних навичок, а самостійна робота розвиває здатність до критичного мислення, самостійного аналізу та творчого підходу до вирішення проблем сталого розвитку.

Методи навчання. На лекційних заняттях студентам розкривається науково-теоретичний зміст і практичне значення тем, які розглядаються. Лекційний матеріал завжди подається з поясненнями, у формі бесіди зі студентами. З наочних елементів навчання широко застосовуються ілюстрації, презентації.

Практичні заняття мають на меті поглибити і закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях і у процесі самостійної роботи, а також сформувати уміння їх використання при виникненні потреби.

Самоосвіта припускає поглиблене вивчення відповідних тем, самостійне оволодіння необхідною інформацією, розвиток творчих здібностей студентів, формування у них вмінь самостійного аналізу курсу, що вивчається, а також практичного застосування набутих знань.

Поряд з традиційними методами навчання широко використовуються також комп'ютерні технології, проблемне навчання, написання наукових доповідей та есе.

Освітні технології. У навчальному процесі активно використовуються сучасні освітні технології, зокрема інформаційно-комунікаційні (платформа Moodle, презентації, електронні ресурси), технології формування критичного мислення, проектне навчання та модульно-рейтингова система оцінювання. Застосування цих технологій забезпечує гнучкість навчання, індивідуалізацію освітнього процесу та підвищення мотивації студентів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: Семестровий контроль з дисципліни «Основи стійкого (збалансованого) розвитку України» проводиться у формі усного заліку відповідно до навчального плану та графіка навчального процесу. Залік охоплює весь обсяг навчального матеріалу, визначений робочою програмою. Якщо студент набрав 50 і більше балів за результатами модульних контролів, залік може бути виставлений автоматично. У разі бажання покращити оцінку, студент має право скласти залік за всією програмою дисципліни. Підсумкова оцінка враховує не лише накопичені бали, а й якість відповіді: повноту розкриття питань, логіку викладення, аналітичність мислення, культуру мови та здатність формулювати висновки.

Модульний контроль є складовою модульно-рейтингового підходу до оцінювання. Протягом семестру проводяться дві модульні контрольні роботи, які включають тестові завдання і виконуються в межах годин, передбачених на практичні заняття. До участі в модульному контролі допускаються студенти, які мають поточні бали за практичні та самостійні роботи. Максимальна кількість балів за кожен модульну роботу 10. У разі пропуску з поважних причин, студент має право на повторне проходження контролю. Перескладання незадовільних оцінок дозволяється протягом двох тижнів після атестаційного періоду, але позитивні оцінки не підлягають підвищенню.

Зарахування результатів неформальної освіти регламентовано наступними документами:

[«Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання \(здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти\) \(зі змінами\)»](#)

[«Порядком визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»](#)

Додатково можливо отримати 6 балів.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка: національна та ECTS	Критерії оцінювання
90-100	Зараховано А	Студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
80-89	Зараховано В	Студент повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
70-79	Зараховано С	Студент розкрив теоретичні питання, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.
60-69	Зараховано D	Студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння матеріалу.
50-59	Зараховано E	Студент неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі.
35-49	Незараховано FX (з можливістю повторного складання)	Студент не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.
0-34	Незараховано F (з обов'язковим повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)	Студент не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalno-ho-universytetu.pdf>
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5leobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5897>
2. **Ukraine 2030: The Doctrine of Sustainable Development** - Ця книга описує модель стійкого розвитку України з людськоцентричним підходом та новою траєкторією економічного зростання до 2030 року. <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/ac9bcfa8-7816-4ff5-91b5-a09d5d0d9466>
3. **Implementing the 2030 Sustainable Development Goals in Ukraine: analysis of government strategies and public policy** - Доклад від ПРООН про впровадження Цілей сталого розвитку в Україні - <https://www.undp.org/ukraine/publications/implementing-2030-sustainable-development-goals-ukraine-analysis-government-strategies-and-public-policy>
4. **Sustainable Development Goals an integral part of Ukraine's Recovery Plan** - Огляд інтеграції Цілей сталого розвитку в план відновлення України.
5. **Handbook on Post-War Reconstruction and Development Economics of Ukraine: Catalyzing Progress** - Ручний довідник з економіки відновлення та розвитку України. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-84117-1>
6. **Ukraine's Potential for Sustainable Development: Exploring Global Implications Amidst Conflict and Reconstruction** - Аналіз потенціалу України для сталого розвитку в умовах конфлікту та відновлення. - https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-48735-4_12
7. **Towards a Healthier Ukraine: Progress on the Health-related Sustainable Development Goals** - Звіт ВООЗ про досягнення здоров'я в контексті Цілей сталого розвитку. <https://www.who.int/ukraine/publications/i/item/9789241513034>
8. **Funding the achievement of the Sustainable Development Goals in Ukraine** - Огляд фінансових стратегій для досягнення Цілей сталого розвитку в Україні. - <https://www.undp.org/ukraine/news/funding-achievement-sustainable-development-goals-ukraine-four-key-factors-success>
9. **UNDP Recovery Framework for Ukraine** - Пропозиції для підтримки уряду України у фінансуванні розвитку. - https://www.undp.org/facs/publications/working-power-multi-stakeholder-processes?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwk8e1BhALEiwAc8MHiI5zuPb0WyywTRpHrZFGk4svEX30H1BrthCkb4rcQTh0ArJFNkRghoCWBgQAvD_BwE
10. **Methodology for Corruption Risks Assessment in the Activities of Ukraine** - Методологія оцінки корупційних ризиків в Україні. - <https://www.undp.org/ukraine/publications/methodology-corruption-risks-assessment-activities-local-self-government-bodies>
11. **Pre-feasibility studies for the implementation of the solar power plants in Ukraine** - Дослідження передпроектної готовності для впровадження сонячних електростанцій в Україні. - <https://www.undp.org/ukraine/publications/pre-feasibility-studies-implementation-solar-power-plant-model-through-esco-modality>
12. **Recommendations on Financial Incentives Schemes to Support Energy Efficiency Investments in Ukraine** - Рекомендації щодо фінансових стимулів для підтримки інвестицій в енергоефективність. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-04/eng-undp-gef_recommendations_on_financial_incentives_schemes_esco.pdf
13. **Advancing State Regulation of Information and Communication** - Рамкові підходи до управління складною соціально-економічною системою в Україні. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-48735-4_7
14. **Challenges and Perspectives in Assessing Technological Development: A Focus on Ukraine's**

Processing Industry - Аналіз технологічного розвитку в Україні.
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-48735-4_9

15. <http://www.rada.gov.ua> – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України
16. <http://www.niss.gov.ua> – сайт Національного Інституту стратегічних досліджень
17. <http://www.europa.eu.int> – сайт ЄС
18. <http://www.cnn.com> – новини CNN
19. <http://www.search.global.epnet.com> – електронний формат наукових журналів
20. <http://www.inf.kiev.ua> – ділова Україна
21. <http://www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm> – огляд преси
22. <http://www.isi.gov.ua> – матеріали ЄС і РЄ

*Детальна інформація щодо вивчення курсу
«Основи стійкого (збалансованого) розвитку України»
висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни*

<https://geoukr.chnu.edu.ua/media/4jtpbcke/rp1-osnovy-st-zbal-rozv-ukr-2025-ripp.pdf>